

CESTA CÍSAŘOVNY ELIŠKY

Haknovec a Haknová

8

Místo, kde se nyní nacházíte

Z tiché návsi Mořinky jsme zamířili směrem k silnici na Řevnice a vydali se dále polní cestou až k lesu. Tudy se pak projdeme roklinou mezi vrchy Haknovec a Haknová a vyjdeme přímo pod hradem Karlštejn. Vstupujeme do Národní přírodní rezervace Karlštejn.

Hrad Karlštejn

NPR Karlštejn byla vyhlášena v roce 1955 na rozloze přes 15 km². Patří mezi nejstarší chráněná území v Chráněné krajinné oblasti Český kras. V roce 2000 obdržela NPR Karlštejn Diplom Rady Evropy, kterým byl stvrzen evropský význam tohoto chráněného území. Jedná se o klasickou oblast mnoha přírodovědných oborů.

Haknovec

NPR Karlštejn se rozkládá v členitém území severně od Berounky mezi Berounem, Vráží, Mořinou, Karlštejnem a Srbskem. Z geologického hlediska je podloží NPR Karlštejn tvořeno zejména usazenými horninami, vápenci a v menší míře horninami sopečného původu, diabasy. Vápence i diabasy pocházejí ze starších prvohor. Důležité odkryvy těchto hornin nalezneme v údolích vodních toků a v lomech. Ve vápencích se vyskytují četné zkameněliny, které mají velký paleontologický význam i ve světovém měřítku. Vápence snadno podléhají krasovnění, a tak se zde nacházejí krasové jevy. Například jeskyně je v NPR Karlštejn evidováno téměř dvě stě. Vápence a diabasy jsou překryty mladšími uloženinami, hlavně ze starších čtvrtohor. Nejmladšími horninami, které se tvoří i v současnosti jsou sladkovodní vápence označované jako pěnovec.

Lom Malá Amerika

Zvonovec liliovitý

Z botanického hlediska se v NPR Karlštejn vyskytuje soubor ekosystémů podmíněných vápencovým podkladem a pestrostí krasového reliéfu. Nalezneme tu zachovalé lesy i suché trávníky, od okrotivých bučin přes černýšové dubohabřiny a mochnové doubravy po hrachorové šípákové doubravy a kostřavové a pěchavové skalní stepi. Největší část území pokrývají dubohabřiny. Ty byly po staletí obhospodařovány, což podpořilo převahu habru a zachování bohatého bylinného patra. V NPR Karlštejn rostou kriticky a silně ohrožené druhy rostlin, např. včelník rakouský, zvono-

Mlok skvrnitý

- 1 Úvodní zastavení
- 2 Město Dobřichovice
- 3 Dobřichovické sochořadí
- 4 Obec Karlík
- 5 Hrádek Karlík
- 6 Přírodní rezervace Karlické údolí
- 7 Obec Mořinka
- 8 Haknovec a Haknová

Včelník rakouský

vec liliovitý, rudohlávek jehlancovitý, hvozdík sivý, vstavač nachový atd.

Ze zoologického hlediska byli v NPR Karlštejn studováni plži, pavouci, chvostoskoci, mravkolvi, brouci, včely, motýli, obojživelníci, plazi, ptáci i savci. Tito živočichové obývají rozmanitá prostředí. V NPR Karlštejn žijí kriticky a silně ohrožené druhy živočichů, např. čolek velký, užovka podplamatá, zedníček skalní, vrápenec malý atd.

V NPR Karlštejn je třeba chránit životní prostředí této jedinečné krajiny a omezit zde negativní působení antropogenních činitelů a vytvořit nejlepší podmínky pro další přírodní vývoj přírody na tomto území.

Modrásek obecný

Z historie hrádku Karlík

Díky filmovému muzikálu Noc na Karlštejně na motivy stejnojmenné hry Jaroslava Vrchlického utkvěl Karlík v povědomí jako hrádek, který pro královnu a její dvůr postavil Karel IV. v sousedství hradu Karlštejn. Královně, jakožto veškerému ženskému doprovodu byl prý po setmění pobyt na Karlštejně zapovězen. Autorem této smyšlenky, nemající nic společného s historickou realitou, byl kronikář Václav Hájek z Libočan. Jde zřejmě o literární fikci faktu, kdy panovník přísně dbal, aby byl jediným, kdo vstupoval do kaple svatého Kříže v hlavní věži hradu, kam neměla přístup ani královna. Odtud asi pověst, že po soumraku nesměla žádná žena do hradu.

Fota: Vojen Ložek, Michal Knížek, Petr Heřman, Josef Mottl, Roman Vápeník